



## **Uitspraak accountantskantoorroulatie Woongoed Go**

Uw kenmerk: [kenmerk]

Ons kenmerk: 18-006

Datum: 2 maart 2018

Geachte [directeur-bestuurder],

Bij brief van 18 december 2017, ontvangen op 20 december 2017, heeft u de Commissie Governancecode verzocht om een uitspraak te doen over de termijn van wisseling van accountantskantoor door Woongoed Go.

### **Uw verzoek**

In uw brief verzoekt u namens Woongoed Go om in afwijking van de termijn die in de Governancecode staat het huidige accountantskantoor, [naam accountant], nog voor 2018 en eventueel 2019 te mogen benoemen als accountant voor Woongoed Go.

U voert namens Woongoed Go de volgende argumentatie aan voor afwijking van de Governancecode :

- Woongoed Go is de afgelopen jaren vanaf 2007 beoordeeld door drie partners van [naam accountant]. De huidige controlerend accountant fungeert sinds eind 2016, dus pas sinds één jaar.
- In 2017 is Woongoed Go gestart met een onderzoek naar een mogelijke fusie met Fides Wonen te Middelharnis, Beter Wonen te Goedereede en Beter Wonen te Ooltgensplaat. De beoogde fusie datum ligt in 2019.
- De nieuwe fusieorganisatie kan in 2019 de aanbesteding in gang zetten voor een nieuwe accountant zonder verplichtingen van vóór de fusie.
- Het nu benoemen van een nieuwe accountant voor de komende twee jaar brengt een vergroting van de administratieve lasten en kosten met zich mee.
- Het wordt lastig om voor zo'n korte termijn een accountant te vinden.
- De wissel van een accountant is een extra belasting voor de organisatie die nu ook druk is met de fusie.

U heeft aangegeven dat Woongoed GO vanuit governance wil voorsorteren op de situatie die in 2019 ontstaat, omdat het beter is dat de aanbesteding van de accountantscontrole door de nieuwe organisatie wordt opgepakt.

### **Het toetsingskader**

Het verzoek om een uitspraak met betrekking tot de termijn van de accountantskantoorroulatie is een verzoek zoals bedoeld in artikel 5, lid 1, onder a van het Reglement Commissie Governancecode Woningcorporaties. Het betreft dus een verzoek om een uitspraak over een individueel toetsingsverzoek.



Artikel 5.8 van de Governancecode bepaalt onder andere dat de accountantsorganisatie voor een periode van maximaal tien jaren wordt benoemd.

### **Overwegingen**

De Commissie heeft zich twee keer eerder uitgesproken over de maximumtermijn van accountantskantoorrotatie zoals die is gesteld in de Governancecode, namelijk op 17 mei 2017 en op 5 januari 2018. De eerste uitspraak betrof een individueel toetsingsverzoek van een woningcorporatie, de tweede betrof een toetsingsverzoek van de besturen van Aedes en van de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW). In lijn met deze beide uitspraken overweegt de Commissie allereerst het volgende ten aanzien van hetgeen de Governancecode bepaalt.

De Governancecode kent twee type bepalingen: 'leg-uit'-bepalingen en 'pas-toe' bepalingen. Van het eerste type bepalingen mag onder voorwaarden worden afgeweken, van het tweede type niet. Artikel 5.8 van de Governancecode betreft een 'pas-toe'-bepaling. Hoewel 'pas-toe'-bepalingen formuleringen of begrippen kunnen bevatten die ruimte laten voor interpretatie en nadere duiding, is dat met artikel 5.8 niet het geval. In de formulering van de regel voor de benoeming van de externe accountant is geen ruimte te lezen voor een verlengingstermijn van één of meer jaren. Zoals de preambule van de Governancecode aangeeft, betreft een bepaling zoals artikel 5.8 een 'harde afspraak'.

De Commissie heeft eerder uitgesproken dat er ruimte is voor een individueel toetsingsverzoek. Gegeven het systeem van de Governancecode met beide type bepalingen en gegeven het 'pas-toe'-karakter van artikel 5.8 heeft de Commissie in de uitspraak van 5 januari 2018 echter benadrukt dat bij de inhoudelijke behandeling van zo'n toetsingsverzoek – gelet op de hardheid van de maximumtermijn van tien jaren – de specifieke situatie van een corporatie dan dermate bijzonder dient te zijn dat handhaving van de maximumduur strijdt met de redelijkheid en billijkheid. Indien een corporatie een dergelijk verzoek indient, moet feitelijk dan ook aangetoond worden dat de corporatie alles in het werk heeft gesteld om aan de verplichting van de Governancecode te voldoen. Deze laatste toevoeging is niet zonder betekenis, want zonder deze zou het 'pas-toe'-karakter van artikel 5.8 veranderen in een 'leg-uit'- karakter. Anders gezegd: wil van artikel 5.8 kunnen worden afgeweken, dan moet sprake zijn van een situatie met het karakter van overmacht, een situatie die strijdt met de redelijkheid en billijkheid ondanks dat alles in het werk is gesteld om te voldoen aan de Governancecode.

De argumenten van Woongood Go om van artikel 5.8 van de Governancecode af te wijken betreffen een voorgenomen fusie in 2019. Eerder heeft de Commissie uitgesproken dat een fusie als zodanig geen reden kan zijn artikel 5.8 buiten toepassing te verklaren, omdat een fusieproces in de regel enige tijd in beslag neemt en er in zoverre voldoende tijd is voor een kantoorrotatie. In de situatie van Woongood Go betreft het een in 2019 geplande fusie waarvoor in 2017 onderzoek is gedaan. In 2017 had echter de kantoorrotatie, gelet op de maximumtermijn van tien jaren, al gerealiseerd moeten zijn. Gesteld noch gebleken is dat het voldoen aan de Governancecode in zoverre niet mogelijk was geweest. Het argument dat het “lastig wordt” om een accountant voor een korte termijn van maximaal twee jaren te vinden, is daartoe onvoldoende. Dit temeer, omdat Woongood Go stelt juist te willen “voorsorteren” op de situatie die in 2019 ontstaat.



De overige aangevoerde argumenten (vergroting van de administratieve lasten en kosten, en de extra belasting door kantoorroulatie bovenop de drukte met de fusie) hebben betrekking op de gevolgen van het voldoen aan de maximumtermijn. De Commissie onderkent deze feitelijke nadelen en dat deze in specifieke situaties op zichzelf als onredelijk of onbillijk kunnen worden ervaren. Deze gevolgen duiden echter niet op een overmachtssituatie die afwijking van artikel 5.8 mogelijk zou kunnen maken. In de eerdergenoemde uitspraak van 5 januari 2018 is overigens erop gewezen dat het de besturen van Aedes en de VTW in overleg met hun leden vrij staat om de Governancecode, in het bijzonder artikel 5.8, te wijzigen.

Gelet op het voorgaande komt de Commissie tot de conclusie dat Woongood Go, gegeven het systeem van de Governancecode en het pas-toe-karakter van artikel 5.8, niet van de maximumtermijn bij de kantoorroulatie kan afwijken.

### **Uitspraak**

De Commissie is van oordeel dat artikel 5.8 van de Governancecode Woningcorporaties 2015 geen ruimte laat voor benoeming van [naam accountant] door Woongood Go voor de jaren 2018 en eventueel 2019.

Namens de Commissie Governancecode,

[handtekening]

Mr. Y.E.M.A. Timmerman-Buck  
voorzitter